

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 20 (1402)

Gorica - četrtek, 13. maja 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Volja do življenja

V tihem majskem večeru, z mesecem in jasnim nebom, ko pri nas utripa z največjo silo moč življenja v sleherni bilki, je neumljeno zamahnila smrtna kosa. Potres je zadel tisto področje dežele, kjer ob robu gora živi najbolj preizkušen in klen furlanski narod, v dolinah in na pobočju hribov pa so naselja naših bratov, ki so tu skozi stoletja ohranili slovensko govornico in navade.

Ljudi v teh krajih so prekalile vse moč nesreče, tudi če gledamo samo na bližnjo preteklost. Vihra prve in druge svetovne vojne je bila na tem področju, kjer se stikajo narodi in državne meje, posebno silna in si je vzela iz vseh vasi obilno žetev človeških žrtev.

Ukoreninjeno siromaštvo je trlo ljudi že stoletja in prisililo številne, da so šli iskati kruha v Nemčijo, Belgijo, Svico, Francijo in se vračali v domačo vasico samo ob velikih praznikih. S trdim delom in odpovedjo si je marsikdo prihranil toliko, da je obnovil svoj stari dom ali si sezidal prikupno hišico. Za hišo in dom gojijo Furlani pravo oboževanje in vsak tujec, ki obiše te kraje, se čudi skrbi in ljubezni, s katerima je obdana vsaka domačija.

LJUDSTVO, VREDNO OBCUDOVANJA

Preizkušnje so ljudi tako utrdile, da znajo z neverjetno silo vstati po vsakem padcu. Že te prve dni po potresu presečena vsakega očividca izredna žilavost in sila, s katero so se domačini lotili odkopavanja trupel, reševanja ranjenih in zasilne preskrbe vseh preživelih. Vsak hoče ostati na svojem mestu in oblasti le s težavo prepričajo prebivalstvo, da se izseli iz nevarnih krajev, kjer pretijo zemeljski usodi ali razrahljani temelji preostalih stavb.

Zelo so redki pojavi obupa in vsak si hoče na mestu čimprej urediti vse: komaj je pomagal domačin in bližnjemu, že skrbi za živino, za psa, za koruzne storže med ruševinami ali sodček vina, ki je čudežno ostal cel. Ljudje, ki so zmeraj dosti dajali, a dobili malo, si znajo v nesreči prav hitro pomagati. Ne bo poteklo dolgo, ko bo tu že vse spet pokoncu.

Danes gleda vsa država z občudovanjem na ta košček zemlje, ki pa je večkrat od osrednjih oblasti pozabljen in zanemaren, morda prav zaradi prizadevanosti in preizkušene zanesljivosti tu živečih furlanskega in slovenskega naroda. Upati je, da bo zanimanje za našo deželo ob tej nesreči pripomoglo vsaj k civilni izobrazbi večine Italijanov, ki v glavnem ne vedo (tudi zato, ker jih v šolah tega ne uče!), da živita tu dva naroda s svojim jezikom, literaturo in vsemi drugimi značilnostmi vsakega naroda.

Seveda ne gre, da bi naštevati samo vrline. Zaradi skope sreče so se ljudje v teh krajih vedno radi zatekali k pripomočkom, ki bi jih razbremenili vsaj za trenutek skrbi in jim ohladili slabo voljo: taka pripomočka sta predvsem pijača in kletev. Od nekdanj so radi pili alkoholne pijače čez mero in na isti način je tudi kletev stara rana, ki se vztrajno prenaša od možakov na ženske in mladino in tako iz roda v rod. Sam sem bil tisto noč med potresom v neki prizadeti furlanski vasi. Pomešal sem se med ljudi, ki so pridrli na ulice in zares me je čudno prizadelo: iz teme so se slišale kletev kar po vrsti, nikjer pobožnega vzdihljaja.

SKUPNA ODGOVORNOST

Polagoma prihajajo na dan tudi težke odgovornosti. Posebno v nekaterih krajih so se veliki stanovanjski bloki zrušili kot da bi bili papirnati. Ali imajo gradbena podjetja čisto vest? Je bilo tu dovolj cementa, dovolj železa? Težki bodo računi pred Bogom, ko bo postavljeno na tehtnico gorje teh dni.

Slišati je bilo tudi novice o ljudeh, ki se hočejo ob nesreči okoristiti. Potuhnjeno grabijo dragocene stvari, ki so ostale v zapuščenih hišah in tržejo kar je vrednega celo na truplih. Tudi tisti, ki hodijo

na kraj nesreče samo iz radovednosti in še ovirajo reševalce, pokažejo zelo nizko mero kulture in puhlost svojega duha.

Pomagati moramo na učinkovit način in brez samoljubja, samo tako pokažemo ljubezen do svojega bližnjega. Pomoč bližnjemu je za nas nezbežna dolžnost, ki izhaja tudi iz vere. Dobro namreč vemo, da je vera brez del usmiljenja farizejska in prazna.

D. COTAR

OD TEDNA DO TEDNA

■ Vse do konca maja bo trajala v prestolnici Kenije v Nairobiju 4. konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD). Na konferenci sodeluje 4.500 delegatov iz 153 držav.

■ Ob 155. obletnici smrti velikega Korzičana Napoleona je na Korziki eksplodiralo 16 bomb. Avtorji eksplozije naj bi bili člani narodnoosvobodilne fronte, ki terja neodvisnost Korzike.

■ V treh zveznih država v ZDA je republikanec Reagan premagal v primarnih volitvah sedanjega državnega predsednika Forda. Tako si je Reagan že zagotovil 351 volivnih mož nasproti 292, s katerimi lahko računa Ford.

■ Hud požar, posledica močne eksplozije, je uničil enega najbolj udobnih hotelov v Cortina d'Ampezzo »Posta«. Pri tem so štiri osebe izgubile življenje. Odgovornost za požar si je prilastila teroristična organizacija s fašistično miselnostjo Ordine Nuovo (Novi red).

■ V Argentini je vojaška vlada obtožila bivšo predsednico Isabelo Peron zlorabe javnih denarnih sredstev. Čaka jo proces z nekaterimi njenimi sodelavci.

■ V mestu Mehiko so neznan teroristi ubili v neki restavraciji šest policistov v civilu, nato pa neovirano pobegnili.

■ V deželi Molise (glavno mesto Campobasso) so župani treh vasi hrvaškega izvora postavili zahtevo, naj bodo deželne radijske oddaje tudi v hrvaščini.

■ V zaporu je Paolo Machiavelli, eden najbolj vidnih genovskih socialistov, ki je bil predsednik ligurskega deželnega sveta. Vpleten naj bi bil v poskus podkupovanja v zvezi z gradnjo velikega turističnega naselja.

■ V Turinu je izbruhnil nov požar v obratu Fiat »Mirafiori«. Verjetno je bil ogenj podtaknjen. Je to že peti atentat, ki ga je podjetje Fiat doživelo v zadnjem času.

■ Glavni tajnik sovjetske partije Leonid Brežnev je postal maršal Sovjetske zveze. Utemeljitev se je glasila: »Brežnev si je stekel nemiljivo zasluge na vojaškem in delovnem področju.«

■ V napetem vzdušju so poslanci libanonskega parlamenta izvolili Elija Sarkisa, 52-letnega guvernerja centralne banke za novega državnega predsednika. Nasledil bo Sulejmana Frangieja, ki je bil moralno prisiljen odstopiti. Vendar zaradi teh volitev ni prišlo do nikakega pomirjenja med sprtnimi stranmi.

Pravica do hrane

Predstavniki verskih skupnosti v ZDA so poslali skupen poziv ameriškemu senatu, naj odobri izjavo o pravici do hrane. Predstavniki pravijo, da je ta pravica logična posledica pravice do življenja. Brez pravice do hrane ostane tudi pravica do življenja brez pomena. Izjava zahteva, naj Amerika učinkovito podpira mednarodna prizadevanja, da bi si revnejši narodi mogli oskrbeti zadostno hrano. V imenu katoliških škofov je podpisal izjavo predsednik ameriške škofovske konference nadškof Joseph Bernardin.

★
● 42 škofov v Braziliji odločno podpira boj delavcev ter vseh preganjanih, krivično in pretrdo kaznovanih. Škofje so jasno izjavili in ponovili znano evangeljsko opozorilo: Ni vam dovoljeno! Kri tvojega brata vpije k Bogu za maščevanje.

Strahoten potres je opustošil našo deželo

Je pač tako, da novice o prirodnih katastrofah, o potresih, povodnjah, viharjih, požarih, sprejemamo bolj ali manj neprizadeto, ker smo pač sami neprizadeti. Se ni dolgo tega, dogajalo se je 4. februarja letos in naslednje dni v Gvatemali, smo slišali o strahotnem potresu, ki je opustošil to srednjeameriško deželo. Smrtnih žrtev je bilo malo manj kot dvajset tisoč. Pa smo to je mali na znanje kot da je pač nekaj naravnega.

Od četrta 6. maja, ko se je ob 20,59 zemlja prvič stresla, doživljamo strahoto potresa z lastnimi očmi in na sebi. Sedaj razumemo prošnjo v litanijah vseh svetnikov: šibe potresa, reši nas o Gospod! Po zadnjem koncilu ni več prošnih procesij, ki so bile prej značilne za mesec maj. Toda sile narave so ostane neukročene kot vedno. Odkrili smo, da smo kljub vsej tehniki pritlikavci. O tem pričajo dogodki zadnjih dni.

PODROČJE RAZDEJANJA JE OBSEŽNO

Potres je bil izredno močan. Po Richterjevi jakostni lestvici je dosegel 7 stopnjo, po Mercallijevi deveto. Bil je za stopnjo močnejši kot leta 1963 v Skopju. Bil je v globini 15-20 km pod površino zemlje. Če bi bil manj globoko, bi razdejanje obseglo še druga področja kot Videm in Gorico.

Črta, katero je vzel potresni sunek je segla od vzhodnega roba pordenonske dežele ob Timentu (kraj Pinzano, Vito d'Asio, Sequals), prešla mesto S. Daniele del Friuli, se znesla nad kraji Maiano, Buia, Osoppo, Forgaria, Trasaghis, nato prečkala železniško progo Videm-Trbiž, se zdvijala zlasti nad mesti Artegno, Huminalom (Gemona) in Venzonem (Pušja ves), se zaletela v Tersko dolino, prek pogorja Mužci doseglja Režijo, kjer je uničila glavna naselja kot so Ravenna (Prato di Resia), Bila (S. Giorgio), Njiva in Osojani, odtod pa prešla državno mejo na jugoslovansko stran, kjer je pustošila še v Brenginju, Kobaridu in Tolminu.

Potres pa je objel še veliko večji prostor: čutili so ga v Ljubljani, Celju in Mariboru, na Dunaju, v Pragi, v vsej Švici, Bavarskih Alpah, južni Nemčiji. Seveda tam ni bilo razdejanj ali človeških žrtev.

Te so zaenkrat le na področju videmske pokrajine. Še nekaj časa ne bo mogoče ugotoviti njih točnega števila. Prenekateri bodo pač ostali za vedno pod ruševinami. Mrtvih je več kot tisoč. Pogrešanih je še vedno 400 oseb. Stopetdeset tisoč ljudi je ostalo brez strehe. Po začasnih podatkih je 10.537 popolnoma uničenih domov. Nekateri kraji so skoro prenehali obstajati kot Maiano, Huminalom in Subit nad Ahtnom (Attimis) sta delno porušeni. Isto usodo delita vasi Brdo v Terski dolini in Viskorša (Montaperta) pod Breškim Jalovcem. Tu je neuporabnih 95 % hiš. V občini Brdo je bilo 20 mrtvih. Skoro vsi zvoniki v slovenskih beneških

vaseh so deloma razmajani, deloma pa so se zrušili.

Zalostno je obiskati Režijo. Dežela je bila vedno revna, a prirodno tako slikovita in privlačna. Domačini so nanjo zelo navezani. V sredi doline so kraji Ravenna, Njiva in Osojani. Z enega brega so gledali na drugega. Sedaj povsod le razvaline. In trije mrtvi.

Ministrski predsednik Moro in notranji minister Cossiga sta prišla tudi v to dolino. Cossiga je bil navdušen nad gostoljubnostjo in pogumom teh ljudi. Ko se je vrnil v Rim, jih je izrecno pohvalil na televiziji. In še to omenil, da govorijo neke vrste ruski jezik. Ubogi Rim, kako malo ti je znano o Slovencih na vzhodni meji Italije!

Cestni promet je v glavnem vzpostavljen, cesta Videm-Trbiž je prevozna. Drugače je z železnico. Treba bo več tednov, da bo spet stekla. Pregledati bo treba mostove, popraviti razrahljane nasipe, obnoviti postajna poslopja. Vlak iz Vidma vozi do Tarčenta, naprej se proti Trbižu potuje z avtobusi. Brzovlaki Rim-Dunaj gredo preko Sežane in Ljubljane.

POMOČ PRIHAJA OD VSEPOVSOD

Neki časnikar je zapisal: »Vse preveč se misli na mrtve, premalo na preživele.« Morda to delno drži. Vendar je razumljivo. Mrtvi človek vzbuja poseben občutek pietete. Glede mrtvih prednjačita Humin in Osoppo. V vsakem kraju je nad 200 mrtvih.

Seveda je tudi res, da je treba misliti na preživele. Tako časopisi kot televizija so izrekli precej kritike na račun organizacije pomoči v prvih dneh. Bilo je mnogo dobre volje, pa tudi mnogo improviziranja. Vendar je treba reči, da se je spet pokazalo, da je človek največji takrat, ko je v stiski. Solidarnost z žrtvami potresa je dosegla veličastna razmerja.

Od potresa prizadetih 17 občin so razdelili v sedem con, kjer se gibljejo oddelki vojske, gasilcev, zdravniške in upravne oblasti. Vodovodi spet delujejo, zdravila so na voljo, še vedno pa manjka šotorov za prenočevanje. Mogočni stroj za oskrbovanje potresne-

ga področja le počasi prihaja v zagon.

Rimska vlada je nakazala 200 milijard lir pomoči, naša dežela pa deset milijard. Pomoč sta poslali tudi SR Slovenija in Hrvaška. Sv. oče Pavel VI. je takoj, ko je zvedel za potresno katastrofo, nakazal 50 milijonov lir Italijanski škofovski konferenci za žrtve potresa, predsedstvo konference pa je pozvalo vse vernike, naj z molitvijo in denarno pomočjo podpro ponesrečence.

Tudi goriški nadškof je pozval k molitvi in nabirkam za pomoči potrebne. Po slovenskih cerkvah bodo te nabirke to nedeljo 16. maja. Obenem je naš list kot številni drugi odprl nabirko za žrtve potresa. Vsak naj daruje po svojih zmogljivostih in kjer je največja potreba. Pomagati hočemo zlasti Beneški Sloveniji in Režiji, ki sta bili dosedaj deležni najmanj pomoči in se zdi, da se na to področje najmanj misli.

Kljub vsej grozoti razdejanja je najti pri vseh prizadetih silno voljo do življenja. Ne želijo, da bi jim država popravljala ali zidala hiše. To želijo napraviti sami, oblast naj jim ponudi predvsem sredstva za obnovo.

Primer Longarona ali Belice na Siciliji, kjer še leta po katastrofi ni bilo zgrajenega skoro nič in se je nabrani denar za obnovo izgubil v raznih uradih za načrtovanje, lebdil pred očmi prizadetemu prebivalstvu naše dežele. Zato je jasno izrazilo predsedniku republike Leoneju, predsedniku vlade Moru in notranjemu ministru Cossigi po svojih zastopnikih zahtevo, naj nabrani denar upravlja ne Rim, ampak dežela Furlanija-Juljska krajina, katera naj se pri tem oslanja na župane prizadetih občin. Tako bo pomoč res šla tja, kjer so je potrebni.

Tudi prizadeti kraji bodo vstali znova. To je zakon življenja. Misel na mrtve bo sicer še dolgo navzoča, a obenem bo vabila k razmišljanju. Ni brez podlage zapisal psalmist v 102. psalmu:

»Človekovi dnevi so kakor trava: komaj veter vanjo zaveje, je že ni več in njen kraj je več ne pozna. Gospodova milosrčnost pa traja vekomaj, zakaj on ve, iz česa smo, spominja se, da smo prah.«

Pogled naprej

V ponedeljek 10. maja, pet dni po potresu je bil položaj na potresnem področju že v glavnem »normaliziran«. To se pravi močnih potresnih sunkov ni bilo več zaznati, prizadeto prebivalstvo je dobilo potrebne šotore in odeje za prenočevanje, vojaške in druge kuhinje so začele delovati, tudi pitno vodo so v glavnem oskrbeli povsod. Vse važnejše ceste so bile očiščene od številnih usadov in plazov. Vsi važnejši centri so bili preskrbljeni s telefonsko povezavo in napeljali so električno luč skoro povsod. Kratko: najnujnejši pogoji za življenje so bili vzpostavljeni. Seveda se pa nadaljuje in se bo še nadaljevalo odstranjevanje ruševin in iskanje zadnjih žrtev v najbolj porušeni središčih. To je za zamudno in dolgotrajno delo, ker se ne da improvizirati.

Ob nesreči v Furlaniji se je zganihla vsa Italija in tudi ostali svet. Prostovoljci so prihitali od vseh strani. Na potresnem področju je bilo opaziti avtomobile, ki so prinašali pomoč iz vseh pokrajin zla-

sti severne Italije. Te pomoči je bilo v terek že preveč. Saj so vsi prinašali iste ali podobne stvari: obleko, odeje, šotore, konzerve, testenine in slično. Vsega tega je danes na potresnem področju dovolj, ker ljudstvo nima niti kam shraniti. Zaradi tega menimo, da je še najboljša misel, ki jo je izrekel neki profesor-domačin v Brdu v Terski dolini: Kdor želi zares in uspešno pomagati, naj se domeni s kakim po potresu prizadetim krajem ali skupnostjo.

Pa ne samo zdaj, še bolj v prihodnosti, ko bo treba obnavljati in opremljati porušena stanovanja, hiše in hleve. »Pobratenje« s kako prizadeto vasjo ali občino bi bil torej še najbolj učinkovit način pomoči. Prav tako bi bilo na mestu »pobratenje« s kako prizadeto župnijo. Saj so cenke bile vse porušene ali vsaj zelo hudo prizadete.

Furlansko ljudstvo in tudi ono v terskih dolinah in v Režiji potrebuje torej sistematično in ne več improvizirano pomoč.

Slovenske šole imajo pravico do lastnega šolskega okraja

Zdelo se je, da je zahteva slovenskih množic po lastnem šolskem okraju že gotova stvar, da so jo sprejele vse odločujoče politične sile v naši deželi, to se pravi Krščanska demokracija, socialistična stranka in komunistična partija. Toda zadnje tedne so znova vstali resni pomisleki zoper to našo upravičeno zahtevo.

Trdi se, da se DC umika in noče več slišati, da bi vladi v Rimu predložila zahtevo po enotnem slovenskem šolskem okraju. O socialistih je slišati, da se ogrevajo za dva samostojna slovenska šolska okraja, eden bi bil za tržaško pokrajino, drugi za goriško. Komunistična stranka se lovi med socialističnim predlogom o dveh slovenskih šolskih okrajih in enim, kot so svoj čas zahtevale vse slovenske demokratske ustanove.

Zato se nam zdi potrebno, da znova premislimo, čemu Slovenci zahtevamo enoten slovenski šolski okraj za vse slovenske šole v deželi Furlanija-Juljska krajina.

ZAŠČITNI ZAKON ZA SLOVENSKO ETNICNO SKUPNOST

Ze vsa leta po vojni se Slovenci borimo za zaščitni zakon slovenske etnične skupnosti v Italiji. Ta boj je začela Slovenska demokratska zveza in od njega ni odstopila vsa leta svojega obstoja. Zadnja leta so tudi druge stranke pristale na to zahtevo.

Znano je, da je bilo izdelanih pet zakonskih osnutkov o globalni zaščiti slovenske narodne skupnosti. Prej ali slej bodo prišli v razpravo tudi v parlamentu. Recimo, da bo tak zakon sprejet. Kaj bi v takem primeru koristilo, če bi slovenske šole ne uživale svoje samostojnosti v enotnem šolskem okraju?

Zaščita narodne manjšine predpostavlja najprej avtonomnost manjšinskega šolstva. Zato zahtevamo enoten slovenski šolski okraj kot prvi kamenček h globalni zaščiti slovenske etnične skupnosti v Italiji.

NAMEN POVERJENIH ŠOLSkih ZAKONOV

Iz 1. člena poverjenih šolskih zakonov je razvidno, da je prvi namen novih zakonov ta, da se uresniči soudeležba pri vodenju šole. Kajti šola naj bo skupnost, ki se vraste in sodeluje s širšim družbenim in socialnim občestvom.

Zakonodajalec torej pri sestavi delegiranih dekretov ni imel pred očmi prvenstveno neki določen teritorij, temveč funkcijo, ki naj jo šola opravlja v bodoče. Naj se vraste in sodeluje s socialno in družbeno realnostjo.

Da je to res, priznavajo številni razlagalci dekretov, ki trdijo, da odločujoči kriterij pri določanju šolskih okrajev ni teritorij, ampak funkcija šolskega okraja. To je priznal tudi poslanec Giorgio Santuz, član parlamentarne komisije, ki je sestavila poverjene dekrete. Dejal je, da moramo pri določanju šolskih okrajev gledati predvsem na njih funkcijo, na njih namen in ne na teritorij.

Glede funkcije, namena šolskih okrajev je zakon jasan. Pravi: »V šolskem okraju se dejansko udeležuje demokratična soudeležba krajevnih skupnosti in socialnih sil v življenju in vodenju šole. Zato šolski okraj teži za tem, da se zagotovi vsem pravica do šolanja, do kulturne in državljanske rasti krajevnih skupnosti« (čl. 9). Zaradi tega predvideva naslednji čl. 10, da morajo redno biti v vsakem šolskem okraju vse vrste šol razen univerz. Pri tem se bodo upoštevale socialne, gospodarske in kulturne značilnosti prizadete teritorije.

Ce je takšen namen šolskih okrajev, kako naj se za slovenske šole ta namen doseže, če bodo naše šole le pritlikliva v italijanskih šolskih okrajih? Kako naj se slovenske šole v italijanskih okrajih vrastejo in sodelujejo s socialno in družbeno realnostjo, ki je različna od italijanske po jeziku, kulturi, tradicijah, to je v tistih duhovnih sestavinah, ki jih ravno šola goji?

Končno kako naj se zagotovi pripadnikom slovenske etnične skupnosti enakopravnost z italijanskim prebivalstvom na šolskem področju, če bodo njih šole imele lastne šolske okraje, slovenske pa ne? Kako naj se slovenski mladini zagotovi pravica do šolanja v materinem jeziku, ko pa bi priključeni italijanskim šolskim okrajem nikoli ne mogli imeti vseh tistih vrst šol, ki so nam potrebne, kot predvideva zakon?

Zato bi priključitev slovenskih šol v italijanske šolske okraje pomenila grobo

diskriminacijo za slovensko narodno skupnost in nepopravljivo škodo. Bila bi tudi protustavno dejanje in grešila bi zoper namen zakonodajalca, ki je poverjene dekrete izdal. To je priznal tudi poslanec Santuz, ki je dejal, da zakonodajalec pač ni imel pred očmi potreb in zahtev narodnih manjšin.

Zaradi tega moramo kot Slovenci odločno zavrniti vsakršno misel, da bi naše šole vključili v italijanske šolske okraje. Če pride do tega, (kar Bog ne daj), se bomo morali boriti proti taki odločitvi z vsemi demokratičnimi sredstvi. Ta volja je bila že poudarjena na raznih ravneh v preteklosti.

HOČEMO EN SAM OKRAJ

Ostane še socialistični predlog o dveh samostojnih šolskih okrajih, za tržaško in goriško pokrajino. Tudi ta predlog ima močne pomanjkljivosti. Prva je ta, da bi s tem enkrat za zmeraj bila izključena možnost, da bi v prihodnje pridružili slovenskemu šolskemu okraju šole v Beneški Sloveniji, ko bo do teh prišlo. In priti mora prej ali slej.

Drugič: s socialističnim predlogom bi bile močno prizadete slovenske šole v goriški pokrajini. Tu nas je premalo, da bi mogli v zadostni meri poskrbeti »za pravico do šolanja« vse naše mladine, to je do šolanja vse naše mladine v materinem jeziku. Nikoli bi namreč ne mogli priti do vseh potrebnih šol, zlasti ne strokovnih. Naši dijaki bi morali še naprej obiskovati italijanske strokovne šole kot do sedaj. Kaj bi si bili potem na boljšem? Pa tudi Tržačani bi se ne mogli hvaliti. Tudi oni bi težko kdaj prišli do vseh potrebnih strokovnih šol v slovenskem jeziku.

Izpolnil bi se rek: Če Kartagina joče, se Rim ne smeje. Če bi Slovenska Benečija in tudi Goriška bili na slabem, bi tudi Tržaška ne bila na dobrem.

Iz gornjih misli je mogoče zaključiti, da kot slovenska etnična skupnost v deželi Furlanija-Juljska krajina imamo pravico do samostojnega šolskega okraja. Od te pravice ne smemo odstopiti. Socialistični predlog o dveh šolskih okrajih ni bil dobra rešitev.

Zato tudi tega ne smemo sprejeti. Od političnih sil v deželi zahtevamo zato, da sprejmejo predlog, za katerega so se svoj čas izrekle vse slovenske kulturne sile, šolski odbori, slovenski sindikat, slovenske občine, krako, cela slovenska baza brez izjeme.

Pomislek, da bo morda treba spreminiti poverjene zakone, ne drž. Kdor je zakon napravil, ga lahko tudi spremeni. Poslanec Santuz je tudi v tem bil jasan. Potrebna je le politična volja.

Ta volja se pa mora ustvariti v deželni odboru in v deželnem svetu. Ustvariti jo morajo Krščanska demokracija, socialistična stranka, komunistična partija Italije in Slovenska skupnost. Slovenska etnična skupnost je svojo voljo že izpovedala.

K. H.

Novi ostrogovski nadškof Lekaj je opustil zgodovinski naslov »knezoškof«. Tako je bil zadnji madžarski nadškof s tem naslovom kardinal Mindszenty.

Bralci pišejo

»Vita Nuova« in njeni dopisniki

V znanem tedniku Vita Nuova nekateri bralci kar naprej pogrevajo dogodek pri Sv. Justu, ko je na veliko sredo skupina 40 do 50 (ne 15) »vernih« križčev zapustila stolnico, v kateri je kljub vsemu prvič po fašizmu vpričo italijanskih vernikov odmevala slovenska beseda. V tednih po veliki noči je Vita Nuova prinesla že več dopisov in vse kaže, da nemanje afera še ni konec. Med vsemi dopisi sta bila menda samo dva, nekako sprejemljiva za Slovence, vsi drugi v rokovice zaviti pa so nam nenaklonjeni. Vita Nuova bi zadelo terno, če bi s svojo uradno izjavo afero zaključila, tako pa se skriva za izjavami podpisanih ali nepodpisanih dopisnikov.

Sicer pa ni čudno, da se to nemarno dopisovanje vleče naprej kakor traku. Na oboku naše tržaške stolnice še vedno nad glavnim oltarjem blesti fašistični simbol, letnica XIV! Dokler bodo protislovensko razpoloženi verniki in kleriki gledali nad oltarjem sv. Justa ta edini fa-

UTRIP CERKVE

Nemški škofje ne bodo več svetovali vernikom, katere stranke naj izbirajo pri letošnjih državnih volitvah v poslansko zbornico. Predsednik škofovske konference kardinal Döpfner je dejal časnikarju lista »Manager Magazin«, da verniki dobro poznajo stališče svojih škofov, saj za hadnotnemški škofje dovolj resno in stalno razglašajo nauk Cerkve v najbolj važnih vprašanjih. Kardinal se je kritično izrazil o nekaterih oblikah socializma in liberalizma. Nemška Cerkve ne molči in ne bo nikoli molčala, ko gre za temeljne pravice človeške osebe.

Cerkve v Laosu išče v novih razmerah novo pot. Trije laoški domači škofje pogumno vabijo vernike, naj sami organizirajo oznanjevanje božje besede, kjer nimajo več duhovnikov. Znano je, da so bili vsi tuji misijonarji izgnani iz te dežele. Škofje so prepričani, da vera v Laosu ne bo izginila, tudi če ne bi imeli nobenega duhovnika, saj je vera v laoških kristjanih globoko zasidrana. Škofje tudi zelo poudarjajo, da naj bodo vsi katoličani dobri državljani.

Kjerkoli v svobodnem svetu je splav že uzakonjen, nastajajo resne težave, spori in javna kritika med Cerkvami in državo. Tako je tudi v Sev. Ameriki, kjer škofje ne mirujejo, ampak podpirajo razne pobude v korist nerojenih. Škofje podpirajo v tem prizadevanju nekateri odlični laiki, ki na ves glas in z vsemi močmi obsojajo uradno ubijanje nerojenih.

Znano cerkev v Carigradu Hagio Sophio, ki je bila zadnjih 40 let muzej, mislijo zopet spremeniti v mohamedansko mošejo, v pravo molilnico kakor je bila od turške zasedbe. To znamenito cerkev so postavili kristjani že leta 537. Obiskal jo je tudi sv. oče Pavel VI. in kleče molil na kraju, kjer je bil nekdanj krščanski oltar.

Iz Slovenije

Podkupovanje v Sežani in hude kazni

Lansko leto je zbudila veliko senzacijo v Sloveniji aretacija nekaterih vodilnih ljudi pri izvoznem/uvoznem podjetju Jadran v Sežani, predvsem glavnega direktorja Viktorja Žiberne. Takrat se je govorilo, da gre za velikanske vsote, zbrane na »rčnih fondih«, in za podkupovanje. Zadeva je letos prišla pred okrožno sodišče v Kopru. Proces je trajal nad mesec dni. Na dan je prišlo, kako so nekateri vodilni v tem podjetju res lajšali sebi pot do raznih uvoznih in izvoznih dovoljenj s »kuvertami«. V tujini so imeli posebne bančne račune, kamor se je stekal denar, ki so ga prikriili, in še marsikaj podobnega. Slo je res za zelo visoke vsote. Pišejo o 10 milijonih ND ali okrog 500 milijonov lir.

V začetku maja je bila izrečena razsodba, ki je zelo huda. Glavni obtoženec Viktor Žiberna je dobil 19 let zapor, to je najvišjo možno kazen, Janko Paliska, direktor uvoznega sektorja je dobil 10 let, tretji obtoženec 12 let ječe, eden 7 let in zadnji 5 let in pol. Skupno nad 53 let in pol strogega zapor.

Glede na jugoslovansko zakonodajo so izrečene obsodbe izredno stroge. Mi na Zapadu bi rekli da 500 milijonov lir ni tako strašno huda zadeva, da zasluži 53 let zapor.

Šistični ostanek v vsem mestu, tako dolgo bo jezik slovenske manjšine enak armenščini, srbsčini, nemščini, aramejščini kakor po vrsti tvežejo »verniki« dopisniki v časopisu, ki je njim enak.

Boljšje je napravil Meridiano Trieste, ki je pogumno objavil svoj članek in celo zapisal sedem priimkov nestrpnih v stolnici. Neki doktor sedaj govoriči okrog, da ni bil med razgrajči. Naj rajši objavi svojo uradno izjavo v časopisu, da bodo verjeli vsaj tisti, ki niso bili v stolnici. Kdor pa ga je videl med razgrajči, ne more reči, da ga ni videl...

Mi naprej gotovo ne bomo trtili dragocenega prostora v našem listu s fašistično siromasčino pri Sv. Justu; rajši ponosno čakamo novih bližnjih časov, ko bo tržaška Cerkve zmožna skupno moliti očenaš v obeh krajevnih jezikih. Če bi tako začeli takoj po koncilu, bi bili tudi mi v koraku z znamenji časa. Tako pa capljamo za tržaškimi italijanskimi in slovenskimi delavci, ki so letos 1. maja mirno poslušali daljši slovenski govor na trgu Goldoni v Trstu. Zakaj so množice italijanskih in slovenskih delavcev v Trstu daleč pred skromnimi vrstami italijanskih in slovenskih katoličanov? Do kdaj tako?

M. B.

ZAKONSKA ZVESTOBA

V luči evangelija medsebojna zvestoba zakoncev in nerazvezljivost zakona ni nek dosegljiv vzor. Tudi ni nekaj samo zunanega, ampak je poslanstvo milosti, ki pomaga, da zakonca premostita človeške slabosti. Prav v tem se razodeva izredna pomoč Svetega Duha pričevalca.

Ker so zakonci s svetim krstom postali člani Kristusove Cerkve, s prejemom svetega zakona postanejo pričevalci in sodelavci plodovitosti Cerkve. Poklicani so, da vršijo preroško in kraljevsko Kristusovo duhovništvo, ki so ga prejeli pri svetem krstu in ga zdaj izvršujejo v novi skupni obliki.

Zaradi tega tvorita zakonca in njuna družina domačo ali družinsko Cerkev, to je občestvo, ki prejema in deli Kristusovo odrešenje, ki prejema Kristusovo ljubezen in jo tudi oznanja in posreduje drugim.

Novo skupno življenje, ki sta ga zakonca začela s poroko gotovo ne bo brez težav in skušnjav. Zakrament svetega zakona pa jima nudi pomoč s stanovsko milostjo, ju spremlja skozi življenje, zlasti ko bo zaradi okoliščin težko ostati zvest svojemu sozakoncu.

Kot je Kristus ostal zvest in ljubil svojo Cerkev ter se je zanjo ves daroval, tako se bosta tudi zakonca ljubila v nenehnem darovanju. Nobena preizkušnja, naj bo še tako težka, ne more omajati zvestobe vernih zakoncev, ker »...v vsem zmagujejo po Njem, ki nas je ljubil« (Rimlj 8, 37).

So čudeži resnični?

O tem, da potekajo dogodki v Lurdu resnično tako, kot jih opisujejo, skorajda ne moremo več dvomiti. Dejstva so verodostojna, zakaj potrdili so jih tisoči zaprišejenih zdravnikov, zabeleženi so v dosjelih bolnišnic, bolniških blagaj in vojaških preiskav ter Röntgen posnetkih, krvnih analizah itd. Ta medicinska pričevanja ne izvirajo samo od verujočih zdravnikov, ampak tudi od neverujočih. Kdor bi hotel odklanjati vsa ta nakopičena dejstva, ta bi si moral zamisliti čudež, ki bi bil bolj neverjeten od vseh doslej neverjetnih.

Da bi oslabili značaj lurških čudežev, nekateri trdijo, da imajo ti najbrž psihološke vzroke. Toda odkritja globske psihologije in psihosomatike nam jasno kažejo meje psihološkega vplivanja. Tuberkuloza na pljučih v zadnjem stanju, odprta pljučna tuberkuloza s kavernami, tuberkuloza črevesja, trebušne mrene, rak na želodcu, na jeziku, na prsih, skleroza, slepota in posebne organske bolezni ne morejo ozdraveti po golem psihološkem vplivanju.

Nekaj primerov: Ne gre drugače, kot imenovati čudež, ako v nekaj dneh izgine odprta tuberkuloza na pljučih, ali pa tuberkuloza trebušne mrene v trenutku izgine; ali če se pri tuberkuloznem vnetju možganske mrene s tuberkuloznimi bacili v lumbalni tekočini bolnik nenadoma zbudi iz smrtnega boja in 14 dni pozneje nima nobenih bacilov več; ali če nenadoma izgine rakasta tvorba na želodcu z metastazo jeter.

Yvonne Aumaitre je bila ozdravljena na od rojstva pokvečenih nogah. Tri in pol letni Guy Leydet je leta 1946 ozdravel na

popolni idiotiji (najhuji stopnji slaboumja), ki je nastala zaradi vnetja možganske mrene; obenem je izginila tudi hromost, povzročena po istem vnetju. Evasio Gonor je leta 1950 ozdravel nenadoma hodgkinski bolezni, to je na rakasti spremembi limfnih potov; ta bolezen prinese po 4 do 5 letih tragičen konec.

Poleg tega je bilo ugotovljeno, da so ozdraveli ljudje, ki sami niso imeli do ozdravljenja nobene želje. V tem primeru je seveda popolnoma izključeno, da bi ozdravljenje bilo lahko posledica vplivanja z močno voljo. To dokazujejo primeri ozdravitve od idiotije, primeri ozdravljenih ljudi, ki so ležali v zadnjih zdihljajih. Nekatera ozdravljenja so se izvršila v spanju, ne da bi bili bolniki sploh kaj opazili. Mnogi so ozdraveli v nezavesti, potem ko so jim drugi podali lurško vodo. Ozdraveli so nemi otroci, ozdraveli neverni ljudje, dvomljivci in maloverni. Kdo bi mogel še potrditi potem, da gre pri teh ozdravljenjih za moč vplivanja?

Število bolezni, ki imajo psihološki vzrok in jih je zato mogoče ozdraviti s sugestijami in podobnimi vplivi, je bilo znano že pred stoletji. Že leta 1750 je papež Benedikt XIV. sestavil napotek za razglašanje svetnikov in blaženih. V njem s čudovito natančnostjo našteva vse tiste bolezni, ki bi jih bilo mogoče odpraviti s psihično močjo, sugestijo ipd.

Obstajati mora organični značaj bolezni, da Cerkve prizna neko ozdravitev lahko za »čudež«. Pravila tega papeževega dela bi bila lahko uporabna še danes. Merila znanosti so danes postala mnogo strožja, kljub temu pa se ni nič spremenilo na dejstvu, da čudeži so.

Italija je polna sovjetskih agentov

Oriana Fallaci se je pogovarjala za rimski »L'Europeo« z vodjo ameriške tajne službe Williamom Colbyjem glede preiskave v zvezi z dejavnostjo CIA in njenim podkupovanjem vplivnejših ljudi iz javnega življenja tudi v Italiji. CIA je zaradi te javne preiskave izgubila veliko sodelavcev.

Oriana Fallaci: »Samo agente ali tudi kliente?«

William Colby: »Tudi kliente. Nekateri so nam rekli: Za božjo voljo, ne dajte nam ničesar več, ker boste drugače potem spet kaj povedali. Novi ljudje in ljudje, s katerimi sodelujemo že dolgo. Čutili so, da smo jih izdali. Pri CIA smo si močno prizadevali, da bi ohranili njihova imena v tajnosti, in rekel bi, da smo zmagali. Toda publiciteta okoli te zadeve nam je vseeno povzročila veliko škodo. To so stvari, ki se KGB (sovjetska obveščevalna služba) ne dogajajo. V Italiji je kup agentov KGB. Seveda so med njimi tudi Italijani. KGB je v Italiji zelo dejavna, razen tega pa lahko računa še na italijansko komunistično partijo. Njena dejavnost je zelo dinamična. Vendar nihče ne zahteva od KGB, da bi razkrila imena svojih agentov, svojih klientov ali svojo dejavnost. Nihče od nje ne zahteva, da bi ravnala demokratično in liberalno. KGB nihče ne očita krivde, o KGB se ne razkriva ničesar: ne tistega, kar je res, ne tistega, kar je laž. Kdo je že obtožil KGB, da se meša v notranje zadeve naše države?«

Oriana Fallaci: »Motite se, gospod Colby. Sveta resnica je, da nočemo ne vas ne njih. Dovolj vas imamo enih in drugih.«

William Colby: »Dobro, dobro. Zakaj potem ne govorite o denarju, ki ga italijanski komunisti zaslužijo z trgovino z vzhodno Evropo? Vse blago, ki prihaja ali odhaja prek trgovine s Sovjetsko zvezo, odpravljajo agencije, ki dajejo določen od-

stotek italijanskim komunistom. To je dober sistem. Zapleten, toda dober. Trideset let so ga izpopolnjevali. Kaj bi rekli, če bi Amerika trgovala z Italijo na ravni vlad in bi dajala od tega določen odstotek kakšni stranki?«

Oriana Fallaci: »Ali CIA ne razmišlja, da bi ravnala prav tako? Mar ne razmišlja o tem poslaniki, kot je Martin? Ali ne razmišljajo tako podjetja kot so Lockheed, Gulf ali Esso?«

William Colby: »Nekam čudno razmišljate in posledno sklepete, da so drugi zgolj pridni otroci, dobri, čisti in izbrani ljudje. Sovjeti dajejo določen odstotek od svoje trgovine z Italijo določenim osebam, ki ta denar potem posredujejo italijanski komunistični partiji, vi pa pravite: to je isto. Da, to je isto, kot so delali na Poljskem, da je lahko poljska KP prišla v vladu in potem na oblast. Vedno se začne tako: komunistični partiji pomagajo z denarjem, partija pride v vladu, potem pride na oblast in tam ostane. Toda gorje, če ne ostane takšna, kot hoče Sovjetska zveza! Pride odposlanstvo iz Moskve, sede za mizo s centralnim komitejem in mu razloži, da je »boljšje, če bi se obnašali, kot je treba.« Ali bi želeli, da se to zgodi v Italiji? In vzemimo, da je korupcija v Italiji na eni strani in pika, vzemimo tudi, da so komunisti v Italiji dobri in nedolžni ljudje. Ali bi jih zaradi tega že pustili v vladu? Imenujte mi eno državo, ki je bila komunistična in zdaj ni več! Državo, kjer je KP prišla na oblast in je se potem umaknila po pravih demokratskih igrah ter pustila pravico do vlade kakšni drugi stranki. Imenujte jo! Eno, vsaj eno!«

Celotni pogovor je bil objavljen tudi v ljubljanskih »Naših razgledih« (26. marca 1976), odkoder je povzet tudi njegov gornji del.

Slovenska skupnost gre na parlamentarne volitve

V našem listu smo že pisali o političnem položaju v Italiji v zvezi z bližnjimi političnimi volitvami. Omenili smo tudi možno zadržanje Slovencev na teh volitvah, še posebej pa potrebo po samostojnem nastopu.

Zadnje soboto 8. maja je na zasedanju deželnega sveta v Jamljah Slovenska skupnost sklenila, da se bo predstavila na junjskih volitvah s svojimi samostojnimi listami. S tem bo Slovenska skupnost prvič nastopila na parlamentarnih volitvah v celi deželi in tako dala možnost glasovanja zanjo tudi rojakom v videmski pokrajini.

Predno se zaustavimo ob pomenu in namenu tega samostojnega nastopa slovenske politične stranke, le nekaj besed o volivnem ustroju in volivnih okrožjih. Kot znan, gre za dvojne volitve: v senat in poslansko zbornico.

Slovinci v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji smo razdeljeni na razna volivna okrožja. Za poslansko zbornico imamo dve okrožji. Okrožje XI obsega pokrajine Gorico, Videm, Pordenon in Belluno (gre torej še v deželo Veneto). Okrožje XXXII pa obsega tržaško pokrajino.

Za senat pa imamo spet drugačno razdelitev. Celotna dežela obsega skupno sedem senatnih kolegijev. Trst ima dva kolegija (Trst I in Trst II), medtem ko ima Gorica enoten senatni kolegij. Več kolegijev pa ima spet videmska pokrajina, kjer bi za Beneško Slovenijo prišel v poštev kolegij Čedad, za Kanalsko dolino pa kolegij Tolmeč.

Ce imamo veliko možnost predstaviti svoje liste za senat in tržaških okrožjih ter v Gorici, bo to morda mnogo težje v obeh navedenih videmskih. Vsekakor pa je gotova predstavitev liste za poslansko zbornico tudi v videmskem okrožju, saj je — kot že povedano — enajsto okrožje eno samo z goriškim.

ZA UVELJAVITEV SLOVENSKE PRISOTNOSTI!

Tržaški Slovenci so imeli možnost glasovati za Slovensko skupnost na parlamentarnih volitvah že leta 1968, ko so se predstavili s svojo listo za poslansko zbornico in se tudi lepo uveljavili. Nekaj novega pa pomeni sedaj predstavitev slovenske liste z lipovo vejico za goriške Slovence, ki so za politične volitve navadno ubirali drugačno pot. Zakaj se torej sedaj Slovenska skupnost v celi deželi predstavi s svojo listo?

Zavedamo se, da predstavlja odločitev Slovenske skupnosti zelo pogumen korak. Pogumen predvsem zato, ker pomeni trdno odločitev za aktivno prisotnost slovenske liste na vsedravnih ravni, kjer igrajo velike stranke nesporno vlogo in gotovo ne kažejo simpatij za male stranke, posebej še, če so to manjšinske politične stranke. Pogumen pa je korak tudi zato, ker pomeni ta odločitev odločen odgovor Slovenske skupnosti politiki vseh italijanskih strank do Slovencev.

Nobena stranka ni pokazala takega zanimanja oz. take pozornosti do problemov slovenske manjšine, da bi ji lahko naši volivci mirno zaupali svoj glas. Obratno! Naredile so vse, da bi slovenskega človeka odtegnile od sebe in mu odvzele vsako zaupanje.

SLOVENCIA V PARLAMENT!

Treba je tudi poudariti, da pri tej odločitvi ni igrala vloge misel na kak možen praktičen rezultat z izvolitvijo slovenskega poslanca ali senatorja. To pa še ne pomeni, da je borba Slovenske skupnosti izgubljena. Če nam to npr. ni možno danes, nam bo morda omogočeno jutri. Treba je le začeti!

Ustava predvideva zaščito narodnih manjšin. Slovenska skupnost je že večkrat zahtevala uzakonitev posebnih norm za pravico naše manjšine do izvolitve lastnega parlamentarca brez ozira na število glasov.

To imajo že v Italiji v neki meri uzakonjeno v Dolini Aosta, to imajo tudi razne druge manjšine po Evropi. Zakaj bi torej mi ne smeli priti do podobne rešitve in podobnih pravic? Tu naj se predvsem izkaže evropskem velikih italijanskih strank, ne pa samo v kakih slovenskih izjavah v Bruslju ali Strasburgu!...

Leta 1978 bodo prve volitve v evropski parlament. Tudi takrat bomo Slovenci zahtevali določeno obliko prisotnosti, verjetno v povezavi z drugimi manjšinami. Do takrat pa bi morala italijanska republika urediti tudi vse potrebno, da pri demu tudi v rimski parlament. In prav v tem smislu naj sedanji nastop Slovenske

skupnosti opozori širšo javnost in politične stranke v državi.

PRVIČ MED BENEŠKE IN KANALSKE SLOVENCE

Tudi za volivni nastop je Slovenska skupnost iskala možnih zaveznikov, in to predvsem med strankami narodnih manjšin alpskega loka. Od Južnih Tirolcev in Tridentincev do Furlanov je iskala potencialnih zaveznikov. Sedanji volivni ustroj je zaenkrat tako povezavo preprečil, ni pa preprečil tesnejšega stika med prizadetimi manjšinami.

Posebno važnost pa ima bližnja predstavitev Slovenske skupnosti na parlamentarnih volitvah zaradi Beneške Slovenije in Kanalske doline. Prvič v zgodovini bodo imeli naši rojaki v videmski pokrajini možnost glasovati za slovensko listo in to v takem obsegu.

Zato je sedaj tudi naša dolžnost, da pripravimo vse potrebno za primerno osveščanje naših rojakov v tem najzahodnejšem delu našega narodnostnega ozemlja. Brez pretiranega optimizma moramo na delo. Vendar smo prepričani, da bodo naši ljudje v Beneški Sloveniji, Režiji in v Kanalski dolini v mejah stvarne možnosti razumeli ta naš korak in ga tudi podprli!

Slovenske sv. maše na Tržaškem

Ob sobotah zvečer:

- 17.— Skedenj
 - 18.— Barkovlje
 - 19.— Boljunec, Kontovel
 - 19.30 Opčine
 - 20.— Sv. Ivan, Bazovica, Mačkolje
- Ob nedeljah:
- 7.— Sv. Anton Novi, Sv. Ivan, Rojan, Skedenj, Opčine
 - 7.30 Prosek, Sv. Križ
 - 8.— Sv. Vincencij, Barkovlje, Kontovel, Katinara
 - 9.— Sv. Jakob, Rojan, Opčine, Lonjer (Sv. Avguštin)
 - 9.15 Pesek
 - 9.30 Sv. Barbara (Milje), Domjo (ljudska šola)
 - 10.— Salezijanci (Istrska cesta), Sv. Ana, Sv. Ivan, Kolonkovec, Kontovel, Katinara, Sv. Križ, Skedenj, Prosek
 - 10.30 Zavlje, Bazovica, Boljunec
 - 11.— Barkovlje, Opčine, Ricmanje

Začasno omejena dejavnost SSG

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča je spričo nevdržnega finančnega

Jožici v spomin

leg tega, da nas je družilo veselje do petja, smo se odlično razumele. Bila je odprtega značaja, prijazna, polna poguma in tega je skušala vliiti tudi nam.

Med tem je tudi pridno študirala na tržaški univerzi in lani dosegla doktorat iz latinščine in grščine. Pri Sv. Roku v Gorici je sprejela tudi za nekaj časa vodstvo zbora »Ufjeie, se spoznala z bodočim možem inž. dr. Marjanom Cefarinom, goriškim odbornikom in se z njim lani avgusta poročila.

Videlo se je, kako žari od sreče. Posvetila se je možu, študiju klavirja in poučevanju na Glasbeni matici v Gorici, dokler je ni zadela nesreča, ko se je vračala z zadnjega svojega koncerta v Osljaku v Jugoslaviji, kjer je bilo mednarodno srečanje mladih talentov.

Draga Jožica, ohranili te bomo v najlepšem spominu, ti pa prosi Najvišjega, naj da moči tvojemu možu, staršem in sestri prenašati ta tvoj prerani odhod.

Marilka

Zadnja pot Jožice Lasič

Vsaka smrt je ločitev, vedno boleča; če pa smrt nekoga iztrga v cvetu življenja in v tragičnih okoliščinah, še posebno globoko odjekne. To je pokazal tudi pogreb 25-letne Jožice Lasič por. Cefarin iz Sovodenj, ki jo je izredno številna množica v torek 11. maja pospremila na njeno zadnje počivališče. Mnogo mladine, učence glasbene šole, ki jih je pokojna učila, več pevskih zborov, člani italijanskega farnega občestva pri Sv. Roku v Gorici, člani goriškega občinskega sveta in odbora z županom De Simonejem na čelu (mož pokojne Jožice je namreč občinski odbornik v Gorici), zastopniki slovenskih kulturnih in političnih organizacij, znanici in prijatelji težko prizadete družine, dejansko vsa vas in še in še: vsi so hoteli izkazati priljubljeni Jožici zadnji pozdrav.

Na domu ji je zapel pesem slovesa zbor »Lojze Bratuž«, katerega članica je bila. V cerkvi med pogrebno mašo so se menjavali na koro župnijski pevski zbor okrepljen s člani Sovodenjskega noneta, pred oltarjem pa Goriški ženski oktet, ki ga je pok. Jožica dve leti vodila, zbor »Ufjeie« od Sv. Roka in zbor »Lojze Bratuž«. Na pokopališču je znova zapel zbor »Ufjeie« in pa moški zbor iz Vrtojbe. Kratke besede v zahvalo na grobu je v imenu Glasbene matice izrekel Ivan Mignozzi.

Pogrebni obred je izvršil domači župnik Marjan Komjanc ob asistenci dekana J. Zorža, župnika J. Juraka, župnika od Sv. Roka R. Dipiazza in urednika škofijskega lista »Voce Isontina« R. Boscarola. Cerkveni govor sta imela gg. Komjanc in Dipiazza.

Mogočen je bil sprevod od hiše žalosti do cerkve in iz cerkve na pokopališče. Sočustvovanje s težko prizadetima staršema, z možem pokojnice in njeno sestro je bilo splošno. Vse pa je povezovala vera v velikonočno skrivnost. Zato je kljub splošni žalosti vsa pogrebna svečanost pustila v vseh prisotnih občutek onstranske blaženosti, ki so jo deležni vsi, ki umrjejo v Gospodu. - jk

stanja sklenil, da gledališče lahko opravlja samo posle, izvirajoče iz pogodbenih in tekočih obveznosti.

Ta odločitev je sicer samo prehodnega značaja, kajti mora priti še do sestankov z nekaterimi političnimi strankami, s poslancem Belcjem, ki se je svojčas ob-

Zanimiva primerjava

Leta 1975 je bilo konec frankističnega režima v Spaniji, vsaj pod taktirko ustanovitelja samega. V novembru je umrl po dolgi agoniji, ki je vzbudila pozornost vsega sveta. Pa kakor je v življenju znal hladno, razumno, včasih brezobzirno reševati ladjo svojega naroda pred večjimi nesrečami, tako tudi s svojo smrtjo.

Dolga agonija je nudila dovolj časa zmernim elementom v režimu in izven njega, da so se organizirali pod vodstvom naslednika, kralja Juana Carlosa in raznih zasnobnih osebnosti. Tako je bila, vsaj zaenkrat, preprečena katastrofa revolucije, ki so se je vsi pametni ljudje bali, razni mračni elementi pa jo na ves glas napovedovali.

Toda namen tega članka ni politika ali obramba frankizma. Želeli bi napraviti le zanimivo primerjavo med dvema evropskima državama s skoro enakimi pogoji. V eni vlada desničarski režim, v drugi pa »napredni, samoupravni socialistični« režim. To sta Spanija in Jugoslavija.

PRVA LETA PO ZADNJI VOJNI

Okrog leta 1948 se je Titov režim izmotal iz Stalinovega varuštva, hvala Bogu za to. Spanija je bila zaradi posledic revolucije in položaja med silami Osi ter zahodnimi zavezniki v vojnih letih v težkem ekonomskem položaju. Obe sta bili gospodarsko eni najbolj zaostalih držav v Evropi in s podobnimi možnostmi za bodočnost.

Po letu 1948 je Jugoslavija začela prejemati pomoč od Sev. Amerike in drugih bogatih zapadnih držav. Ne iz ljubezni do Tita, ampak da »mečajo štrone« Stalinu v Moskvi.

Spanija ni prejela ne ene ne druge. V tem času je najprej živovarila, prepuščena sami sebi zaradi ekonomske blokade s strani skoro vseh držav, ki so kaj imele, razen Argentine. Tako stanje je trajalo do okrog leta 1955. Takrat so Amerikanci začeli v Spaniji graditi svoje baze in s tem je začela prihajati njihova ekonomska pomoč. Jugoslavija je to pomoč prejela že vsaj sedem let prej. Položaj bi torej teoretično moral biti že tedaj precej boljši v Jugoslaviji.

Ta država je še naprej dobivala »kapitalistično« pomoč, saj so jo ZDA priznale za »preferenčno«. Torej ni bila v tem oziru nič na slabšem kot Spanija. Pomoč je prejela do okrog leta 1970. Koliko je po Hruščevem »mea culpa« dobila od Vzhoda, to pa sam Bog ve in zainteresirani sami. Med tem je Franco našel strokovnjake v ekonomskih rečeh, člane organizacije katoliških laikov »Opus Dei«. In glej čudo! Ti, po socialističnem slovarju »mračnjaški« elementi so ustvarili španski »ekonomski čudež«, po katerem je bila Spanija skozi več let na prvem mestu na svetu v povečanju letnega dohodka na osebo. Ko so mu ekonomijo »postavili na noge«, jih je Franco odslovil in jih poslal nazaj »Bogu samemu služiti.«

Med tem so skozi vsa leta v Jugoslaviji »gradili samoupravni socializem« z ekonomsko pomočjo od leve in desne. To gradnjo so vodili ljudje po »nezmožljivih« načelih marksizma. Saj je prav ekonomija njih specialiteta, vsaj po mnenju marksistov. Pa kakšen je bil uspeh?

DEJANSKI GOSPODARSKI POLOŽAJ

Da bo primerjava bolj jasna, pogledjmo sedaj še objektivni gospodarski položaj obeh držav, brez ozira na gospodarjenje v zadnjih tridesetih letih.

Poglejmo najprej »zaklade« naravnega bogastva. Obe imata, z ozirom na velikost in na število prebivalstva (Spanija 35 milijonov, Jugoslavija 21 milijonov) podobni količini rud: premog, železo, baker, boksit (tega morda Jugoslavija več), živo srebro: Almaden v Spaniji in Idrinja v Jugoslaviji sta po velikosti prvi in drugi rudnik na svetu.

Vodno moč za elektrifikacijo in namanje imata obe, ker sta gorati in imata veliko rek. Samo Spanija je zaradi klimatskih razmer bolj odvisna od nana-

vezal, da bo predložil posebni zakon za dokončno rešitev ustanove, z načelniki svetovalskih skupin dežele Furlanije-Juljske krajine itd.

V dosedanjih razgovorih, ob ugotovitvi da vse politične sile, sindikati, krajevne javne ustanove v celoti podpirajo boj za rešitev vprašanja obstoja gledališča slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, je bila poudarjena potreba po takojšnjem izplačilu obljubljenih podpor za tekočo sezono, da se sanirajo vsi dolгови, izvirajoči iz prav tako neizpoljenih obljub iz prejšnjih sezon in končno, da se v parlamentu izglasuje poseben zakon za SSG v Trstu.

kanja kot Jugoslavija. Ena in druga, Spanija več, imata morje in možnost gradnje pristanišč. Ena in druga sta imeli leta 1948 slabe ceste in železniški park.

Obe imata podobno možnost za industrijski razvoj. Spanija ima industrijske centre na severu: Bilbao, Asturia, Barcelona s Katalonijo, deloma Valencija, Jugoslavija tudi na severu: Slovenija, predelni Hrvaške in Srbije, sedaj deloma Bosna.

Ena in druga imata podobne pogoje za turizem: toplo morsko obalo, gore, zanimivo in lepo pokrajino, zgodovinske in umetnostne spomenike (teh ima Spanija nekaj več). Turizem se je res v obeh zelo razvil, čeprav je bolj soliden v Spaniji.

V kmetijstvu ima prednost Jugoslavija, ker ima bolj ugodne vremenske prilike, več in rednih padavin. Špansko poljedelstvo je popolnoma odvisno od padavin v pomladnih mesecih. Če teh ni, je katastrofa.

Zato pa ima Jugoslavija v Vojvodini in severni Hrvaški pravo žitnico. Ob ugodnih padavinah in dobrem gospodarjenju bi morala dati žita še za izvoz, kar se je med obema zadnjima vojnama tudi godilo. Živinoreje ima pri pametnem gospodarjenju Jugoslavija več, ker so vremenske razmere za govedorejo in svinjerejo mnogo ugodnejše.

Možnost zaposlitve doma je bila mnogo časa v obeh državah deficitna, odtod veliko ljudi, ki so bolj ali manj morali iskati delo v tujini. Zadnja leta so se Španci začeli vračati, ker so imeli možnost zaposlitve doma. Jugoslovani se še ne vračajo, razen če so prisiljeni zaradi krize na Zahodu, kjer delajo.

Ce torej na kratko povzamemo, moramo reči, da so objektivni pogoji za ekonomski napredek za obe državi precej podobni, če ne še za Jugoslavijo malo ugodnejši, predvsem v kmetijstvu.

IN REZULTATI?

V decembru leta 1975 je bila v Parizu svetovna ekonomska konferenca »Sever-Jug«. Na njej so bili predstavniki 27 držav z celega sveta, razen sovjetskega in kitajskega bloka. Bili sta prisotni tudi Jugoslavija in Spanija. Pa kot predstavniki koga? Jugoslavija je bila edina evropska predstavnica Tretjega sveta, ali neuvrščeni, ali bolje držav v razvoju. Spanija pa je bila med enajstimi »bogati« razvitimi državami.

Verjetno bo kdo ugovarjal: Da, Spanija je napredovala, pa na račun delovnega ljudstva in velikih socialnih krivic. Prav! Prvič: socialne krivice se godijo povsod, tudi v samoupravnem socializmu niso brez njih. Samo berimo o tožbah in tarnanju v jugoslovanskem tisku, kolikor se o tem sploh sme pisati.

Drugič: Iz poročila Organizacije združenih narodov, — ki gotovo ni tako, da simpatizira s frankizmom — iz leta 1974 menda, je razvidno, da je v mnogih postopkih glede določb za socialno pravičnost, v prid slabše stoječim in za izenačenje življenjskega standarda prebivalstva Spanija na prvem mestu, v drugih pa ne na zadnjem.

Temu smo se sami čudili, ker si človek o nekom ali nečim nehoti ustvari slabo sliko, ko neprestano sliši in bere samo kritiko. Seveda bo morda kdo drugi ugovarjal, da se te določbe niso izvajale. Ta kritika velja za oba »tekmece«, kar tudi razberemo iz njihovih časopisov. Pa tudi vsi južneevropski narodi, brez izjeme, so nagnjeni, da pri njih pogosto izgovorjenim ali napisanim besedam ne sledijo odgovarjajoča dejanja. Poleg tega noben sistem ne more dolgo časa ignorirati dobrih določb v prid ljudstva, ki jih je sam dal.

Zaključimo: Primerjali smo dva primera, enega iz zapadnega, kapitalističnega sveta, drugega iz naprednega, socialističnega. Pa kljub temu je zaključek približno enak za oba, če ne bolj ugoden za kapitalističnega. Če je torej kapitalistični red slab, kateri je potem še slabši!...

J.F.

Petdesetletnica posvetitve župne cerkve v Števerjanu

V torek 4. maja je poteklo 50 let, ko je goriški nadškof dr. Fr. B. Sedej posvetil na novo pozidano župno cerkev v Števerjanu, ki jo je porušila vihra prve svetovne vojne. Sicer je bila cerkev dovršena že konec leta 1925 in da bi se moglo v njej maševati, jo je dekan iz Ločnika (kamor so takrat spadali Števerjan in oba Cerova v Brdih) blagoslovil 6. decembra 1925.

O posvetitvi 4. maja 1926 imamo dve zanimivi pričevanja. Prvo je od Dragice Klanjšček por. Marega, hčerke zaslužnega, sedaj že pokojnega cerkvenega ključarja Karla Klanjšček, drugo pa je od Felčke Gabrovce. Dragica Klanjšček se takole spominja onega daljnjega dneva:

Bil je četrtek, lep pomladni dan s prvimi češnjami. G. nadškof se je pripeljal po cesti skozi Grojno. Sprejel ga je tedanji župan Karel Prinčič iz Gor. Cerovega. Za njim je spregovorila v imenu vseh otrok in mladine sama Dragica Klanjšček, ki je imela tedaj 12 let. Med drugim je dejala: »Radostno je naše srce, ko vas vidimo, saj ste prišli, da posvetite in izročite službi božji hram, ki je po vojni vihri zopet vstal iz razvalin ves lep in

V nedeljo 23. maja ob 17. uri bo v Katoliškem domu v Gorici zaključna

AKADEMIJA GORIŠKE MLADINE

Nastopili bodo mladinski zbor »Kekec« in učenci glasbene šole v Gorici. Vstop prost.

veličasten. Ta hram naj bi bil dom nas vseh: otrok, mladine, očetov in mater ter starčkov, dom kjer bodo Števerjanci kot ona družina slavili nebeskega Očeta...»

Obredi posvetitve so se pričeli okrog 9. ure in so trajali vse do poldne. Sledila je maša na novo posvečenem oltarju. Okrog ene popoldne so se nadškof in duhovščina odpeljali z avtomobilom v Podšobotin. Tam je namreč takrat stanoval števerjanski župnik, ker župnišče še ni bilo popravljeno. Istega dne so tudi došli, naj bo vsakoletno praznovanje sv. Florijana v nedeljo po godu farnega zavetnika.

Tako Dragica Klanjšček, Felčka Gabrovce pa ve povedati še drugo. Med tem ko so med posvetitvijo morali vsi verniki iz cerkve, je ona ostala s svojo prijateljico na koru in tako mogla slediti vsem obredom. Videla je, kakšno je nekdo potrosil pepel po cerkvenem tlaku. Nato je msgr. Sedej z nadškofovsko palico v obliki križa sv. Andreja X zapisal latinsko in grško abecedo iz enega kota cerkve v drugega. Nato so cerkev pomeli. Sledilo je maziljenje 12 mest na zidovih cerkve. Posebej je še mazilil nadškof glavni oltar, v katerega je vzdal ostanke sv. mučencov Hilarija in Tacijana ter sv. Sigismunda kralja.

Na posvetitve cerkve spominja v marmor vklesano besedilo v latinskem jeziku ob stranskih vratih cerkve. Ob glavnem oltarju pa je dokument, da je p. Sofronij Kozlevčar s Sv. gore blagoslovil križev pot 28. marca 1926.

Letos 12. decembra bo tudi minilo 50 let, kar vabi večji zvon Števerjance k službi božji, žal zadnje čase brez večjega uspeha. Malega in srednjega so v zadnji vojni oblasti vzele, a sta se po zaslugi g. Albina Martinčiča vrnila v zvonik na prejšnje mesto. Naj bi tudi Števerjanci spet začutili potrebo, hoditi v svojo župno cerkev! Dogodki v naši bližini nas silijo k razmišljanju, saj tudi naši kraji lahko doživijo šibo potresa. Se bomo mar še takrat spomnili na Boga?

Sovodnje

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti, ki se je sestel prejšnji teden, je med drugim priporočil, naj se tudi krajevne sekcije izrečejo, kakšno stališče naj zavzame stranka glede udeležbe na bližnjih državnoborskih volitvah. Stališče sekcij naj bi njih predstavniki izrazili na sestanku deželnega sveta SSK v soboto 8. maja v Jamljah.

Krajevni odbor sekcije Sovodnje je o tem razpravljala v petek 7. maja. Odbor je najprej ugotovil, da je SSK edina stranka v Italiji, ki dosledno brani in zastopa slovenske interese v državi. To dokazujejo pogumni in odločni nastopi njih predstavnikov tako v deželnem, pokrajinskem in

občinskem svetu v Trstu kot v občinskem svetu v Gorici.

Nato se je odbor spomnil prve obletnice kongresa SSK v Devinu, na katerega so bile povabljene vse stranke razen MSI in so se ga udeležili predstavniki vseh strank ustavnega loka ter zastopniki matične domovine. Na tem kongresu je bilo posebej poudarjeno, da je SSK samostojna stranka.

Na podlagi teh ugotovitev je odbor sekcije Sovodnje prišel do zaključka, da mora (ne samo, da bi bilo primerno) SSK nastopiti na bližnjih volitvah samostojno s svojo listo. S tem bo naša stranka izpričala pred italijansko javnostjo, da smo Slovenci v Italiji stvarnost, ki se je ne sme in ne more obiti. Samoumevno je, da bodo Italijani zvedeli po radiu in televiziji o prisotnosti Slovencev le po glasovih, ki bodo oddani za SSK, ne pa po glasovih, ki bodo oddani za druge stranke.

Končno se je odbor spoštljivo spomnil vseh žrtv potresa, ki je tako silovito prizadel sosednjem videmsko pokrajino, med njimi tudi številna slovenska naselja v Beneški Sloveniji in Režiji. Dolžnost nas vseh je, da se pokažemo solidarne z njih bolečino ne le v besedah, ampak predvsem v dejanju.

* * *

Občinski svet občine Sovodnje je za ponedeljek 10. maja sklical posebno sejo, na katero so bili povabljeni zastopniki kulturno-prosvetnih organizacij v občini ter združenja ANPI. Občinski odbor je kot prvo pomoč za žrtve potresa odobril pol milijona lir. Obenem je bil sestavljen koordinacijski odbor, v katerem so župan J. Češut in dva svetovalca, eden od večine, drugi od manjšine ter predsedniki prosvetno-kulturnih organizacij občine Sovodnje. Ta odbor bo izvedel nabiralno akcijo, ki naj bi se končala v ponedeljek 17. maja. Poverjeniki so bili določeni iz vasi, kjer se bo pobiralo za ponesrečence. Zaželen je bolj pomoč v denarju kot v blagu.

ANTON TRSTENJAK

Krščanstvo in kultura

Dr. Anton Trstenjak ni le nadvse znano pisateljsko, znanstveno in teološko ime v centralni Sloveniji. Njegovo psihološko, filozofsko in teološko poglajeno delo se vedno bolj uveljavlja tudi za mejami ožje Slovenije. Zasluga Doma v Tinjah je pri tem uveljavljanju nedvomno velika, saj so tu izšle že tri Trstenjakove znanstvene knjige (V znamenju človeka, 1973; Stara in nova podoba družine, 1974; Krščanstvo in kultura, 1975), ki segajo v nekatere najbolj vznemirljive in tudi občutljive probleme sodobnega človeka in sodobne družine.

Zadnja od teh treh knjig »Krščanstvo in kultura« še posebej pričja, da jo je zasnoval širok duh, človek, ki je razmišljal o svetu in v njem zasnoval osebo in jasno utemeljeno življenjsko pozicijo in ki je prav zaradi tega dosegel širino in globino pogleda, ki žal manjka današnjemu človeku.

Avtor izhaja iz spoznanja, da je današnji človek kljub zunanjemu bogastvu »ogrožen v svojem obstoju in osebnostnem jedru« in da je naša naloga, da najdemo izhod iz sedanje razklanosti. To pa bo uspelo samo, če povečamo rasežnost človekove osebnosti, kar pa je pogojeno v njegovi kulturni dejavnosti. Seveda pravilno pojmovanje kulturne dejavnosti, da ne bo res — kakor je že svaril J. J. Rousseau — enostranski razumski razvoj brez vzporedne rasti v srčni kulturi vnašal v človekovo osebnost vedno hušja nesoglasja in jo končno docela razsebil. V teh prizadevanjih pa nam je krščanstvo velika opora, saj gre v krščanstvu stremeljenje za popolnim človekom, »integralnim humanizmom« onstran golega človeka.

Ob razmišljanju o sami antitezi med krščanstvom in kulturo pa se odpre vrsta vprašanj, na katere daje Trstenjak odgovore, ki ne bodo šli vsakemu v račun. To velja na primer za njegov pozitivni odnos do sekularizacije sveta, posebno ko je povezana z rastočim pobožanstvom osebnosti in s ponotranjenostjo religije. In čeprav priznava avtor krščanstvu tudi še danes nalogo, da pokristjani svet, vendar poudarja, da je kultura s svojimi vrednotami v luči krščanstva avtonomna. Zato ne more biti »krščanske filozofije«, »krščanske umetnosti« ali celo »krščanske

Srečko Kosovel v nemščini

Pred kakim letom smo doživeli v Trstu izdajo Kosovela v italijanskem prevodu. Izšla je njegova zbirka pesmi »Poesie e Integrali« v založbi krožka L'Asterisco. Približno ob istem času so Kosovelove pesmi izšle tudi v francoščini in sicer v zbirki evropskih pesnikov. Njih izid je pripravil Marc Alyn.

Sedaj pa je Srečko Kosovel izšel še v nemški izdaji. Njegovo pesniško zbirko »Integrali« je izdal slovenski založnik »Dr. Rudolf Trofenik« v Münchnu (Zah. Nemčija), kot drugo v knjižni zbirki »Litteratura Slovenica« (prva knjiga v tej zbirki so Prešernove »Poesie« v italijanščini, izšla na začetku letošnjega leta). Kosovelova knjiga v nemščini ima 102 strani. Pesmi je prevedel Wilhelm Heiliger, dober poznavalec slovenščine, ki sedaj živi v ZDA. Pripravlja enak izbor Kosovela tudi v angleščini.

Heiliger objavlja na začetku pet strani dolg uvod, ob koncu knjige pa Kosovelov življenjepis in osebne podatke. V uvodu predstavi tujemu bralcu značaj in slog pesmi v zbirki »Integrali«, ki se zelo razlikujejo od pesmi v prvi zbirki »Zlati čoln«. Zbirka »Integrali« je izšla šele štirideset let po smrti Kosovela v letu 1926. Heiliger piše v uvodu k nemški izdaji: »Kosovel je pesnik z nenavadno sposobnostjo doživljanja in z miselno globino. Pesniška osebnost, ki je uresničevala nove vizije besedne umetnosti.«

V nemški izdaji je na dveh straneh objavljeno tudi Kosovelovo besedilo v rokopisu. Knjigo je opremil založnik dr. Trofenik, ki je v Zah. Nemčiji vodilen na področju izdajanja slavistične in posebej še slovenistične književnosti.

Širite „Katoliški glas“

• V Vatikanu imajo v velikonočnem času ob sredah kar dve javni avdienci. V tem pomladnem času prihaja toliko romarjev, da je prva avdienca navadno v baziliki, druga pa v znani veliki dvorani. Dvojno avdienco organizirajo zato, da sv. oče lahko govori npr. nemško govorečim romarjem, oziroma romarjem iz romanskih dežel. Tako je bila že dve sredi avdienca za številne Nemce v baziliki, za francoske in italijanske romarje pa v dvorani, kjer je pripravljenih okrog 7.000 sedežev.

POSEBNO OBVESTILO

CENTER ZA ZBIranJE POMOČI PREBIVALSTVU, ki ga je prizadel potres — pobudo zanj so dale goriška Slovenska skupnost, Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici in vanjo včlanjene organizacije — deluje na sedežu SKAD-a v Katoliškem domu v Gorici od četrta 13. do sobote 15. maja vsak dan od 14. do 19. ure.

OBVESTILA

»Praznik špargljev« v Standrežu, na programu 15. in 16. maja, odpade iz solidarnosti do prebivalstva, ki ga je prizadel potres. Če bodo razmere dopuščale, se bo praznovanje vršilo kasneje.

Organizacijski odbor 6. zamejskega festivala domače glasbe v Števerjanu sporoča, da se bo festival, ki bi moral biti 19. in 20. junija, zaradi državnoborskih volitev v Italiji vršil teden dni kasneje, t.j. 26. in 27. junija 1976. Pogoji udeležbe ostanejo nespremenjeni.

Maša za pisatelja Ivana Cankarja in za vse pokojne slovenske pesnike in pisatelje bo v nedeljo 16. maja v Podlonjerju v Trstu ob 9. uri, na Bazovici pa ob 10.30.

Ob stoletnici Cankarjevega rojstva priredi Društvo slovenskih izobražencev v Trstu večer, posvečen velikemu slovenskemu pisatelju. Predaval bo teolog dr. VI. Truhlar DJ o temi »Duhovnost pri Ivanu Cankarju«. Večer bo v ponedeljek 17. maja ob 20.15 v dvorani Slovenske prosvete v ul. Donizetti 3.

Potovanje v Sovjetsko zvezo. ACM iz Gorice in Trsta vabi vse, ki se zanimajo za ekumenska vprašanja na ugodno desetdnevno študijsko potovanje (od 25. avgusta do 4. septembra) v Sovjetsko zvezo. Potovanje prireja Ekumenski svet iz Slovenije. Cena za celotno potovanje z letalom je 350.000 lir ter dodatno še 10.000 lir za obisk Novgoroda. Vpis do 15. maja. Zaradi kratkega roka pohitite z vpisom pri g. A. Koshutu v Gorici ali pri Fortunatu v Trstu.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: družina D. V., Gorica, 50.000; ob smrti drage mame Ane Saksida darujejo hčerke 30.000; N. N. za »nepomemben listič« 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob prof. Jožici Lasič daruje za žrtve potresa deklinski oltar »Lojze Bratuž« 40.000 in zbor »Lojze Bratuž« 20.000 lir.

V spomin naše nepozabne sestre ob obletnici smrti: za slovensko duhovnijo, za Alojzijevešče, za Zavod sv. Družine, za Slovensko skupnost in Našo pot, v sklad Katoliškega glasa in za Katoliški dom po 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Marija Dolenc v počastitev spomina sošolke Ane Turk 5.000; Jože Ferfila v spomin sina Lovrota 3.800; Silvij Suligoj ob krstu sinčka Davida 5.000; botra Danica Semec in Radovan ob krstu Davida 10.000; Anica Kete v spomin Andreja Crevato 30.000; Avrelija Ferluga 2.600; N. N. v spomin Angele Podobnik 50.000 lir.

Za cerkev na Banah: Kristina Milkarič 1.400 lir.

V spomin Justa Terčona ob prvi obletnici smrti: družina za pevski zbor »Fantje izpod Grmade« 10.000 lir.

Za ortopedsko nogo: nabrali otroci slovenske osnovne šole pri S. Jakobu v Trstu z žrtvicami v postnem času 50.000 lir. Ti otroci so vredni izredne pohvale in priznanja.

Za žrtve potresa v Benečiji: udeleženci tabora na Opčinah so nabrali 100.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa, 5.000 lir.

Župnije v rokah redovnic

V Braziliji vodijo redovnice že nad sto župnijskih skupnosti. Stevilo takih župnijskih skupnosti stalno narašča. Te vrste pomoči se poslužujejo zlasti velike župnije, ki zaradi majhnega števila duhovnikov ne morejo poskrbeti za vernike, ki živijo daleč od župnijskega središča.

ZAHVALA

V torek 4. maja smo pokopali dragega očeta in strica

Pavla Stefanoviča

Zalujoča žena, hčere in vnuki se zahvaljujejo vsem, ki so jim bili blizu ob tej bridki izgubi, posebno duhovnikom, ki so vodili žalni obred ter g. Antonu Resnu.

Trst - Avstralija, 11. maja 1976

Radio Trst A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 16. do 22. maja 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Kukavičji Mihec«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 »Hlapci«, drama. 17.30 Sport in glasba. 18.30 Nedeljski koncert. 19.10 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Baletna glasba. 19.15 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Milko Bambič. 19.25 Za najmlajše. 20.35 E. Wolf-Ferrari: »Štirje grobjanji«, opera. 21.40 Glasba za lahko noč.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.15 Avtor in knjiga. 20.35 Simfonični koncert. 21.50 Glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Slovenski znanstveniki na univerzi. 19.10 Človek pred rojstvom. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Pesek v kolesju«, drama. 21.20 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncertisti naše dežele. 19.10 Boris Pangerc: »V oranžnem večeru«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba. 19.10 župnijski krožek v Sv. Križu. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Dora«. 21.30 Popevke.

Ljubljanska TV

Sporod od 16. do 22. maja 1976

Nedelja: 10.45 Otroška oddaja. 12.20 Nedeljsko popoldne. 17.50 »Lucija, film. 20.00 Salaš. 21.00 Karavana (Crna reka). 21.35 Sport.

Ponedeljek: 17.10 Mladinska oddaja. 18.10 Plavanje. 20.00 »Ko puške utihnejo«, drama. 21.15 Kulturne diagonale. 21.45 Kratki filmi.

Torek: 17.20 Mladinska oddaja. 18.45 Narodna glasba. 21.05 »Kontrapunkt življenja«.

Sreda: 17.15 Mladinska oddaja. 17.35 Pionirji fotografije. 20.00 »Ameriška noč«, film. 22.10 Nogomet Brugge: Liverpool.

Četrtek: 17.25 Mladinska oddaja. 18.30 Poljudnoznanstveni film. 20.10 V živo.

Petek: 17.10 Mladinska oddaja. 18.10 Studentski oltar. 18.45 Znanstveno-tehnični film. 20.05 Mali oglasi: Avtošola. 20.50 Človek brez meja. 21.25 Helena, sodobna žena.

Sobota: 14.55 Nogomet Wales: Jugoslavija. 18.25 Veliki raziskovalci. 20.00 TV žetnik. 20.45 »Dobri in slabi fantje«, film.

★

V spomin g. Omerse: za šentjakobski dom Klavič-Hlača 10.000; namesto cvetja na grob Vilme Slegar darujeta Jelka in Lucijan Monaro 10.000; družina Kocijančič 10.000; razni 8.000; Marija Abram za Marjanišče 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo